

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "Д-Р ПЕТЪР БЕРОН"

село Хитрино, ул. "Възраждане" № 20

тел. 05341 22-38, е – mail: info-2700088@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:
ЕРХАН ХЮСЕИН

Директор

**ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЦЕЛОДНЕВНА
ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН**

- 2024/2025 учебна година

1. Общи положения.

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден е разработена съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, Наредба №10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, Държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите.

2. Цел на програмата

Да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I до VII клас в СУ „Д-р Петър Берон“, с. Хитрино, с оглед подобряване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

3. Задачи на програмата.

3.1. Организиране и провеждане на отдиха и физическата активност на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката. Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

Дейностите по отдих и физическа активност включват:

- организиране и провеждане на отдиха и спорта на учениците за създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- организиране на обедното хранене на учениците;

3.2. Правилното и трайно усвояване на учебния материал при самоподготовката чрез:

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- консултации с учители по различни учебни предмет

Консултациите по чл.25 ал. 1, т. 7 от Наредба № 10/01.09.2017 г. за организация на дейностите в училищното образование се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО за общата подкрепа за личностното развитие.

Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

3.3. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците в часовете по занимания по интереси.

Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

3.4. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.

3.5. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата – стил на възприемане и учене, темп на работа, потребности и интереси.

3.6. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантиране участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището.

3.7. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.

3.8. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I до VII клас.

ИЗИСКВАНИЯ

1. Организация на дейностите при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

1.1. За учениците от I до VII клас се осъществява целодневна организация на учебния ден след съгласуване с финансиращия орган при наличие на необходимите санитарно-хигиенни условия и по желание на родителите;

1.2. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях:

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се определя съгласно чл. 100 т.1 от Закона за предучилищно и училищно образование за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.
- Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:
 - минимален брой – 16 ученици;
 - максимален брой – 25 ученици.
- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
- Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
- При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.
- При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.

- Групите за ЦОУД се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.
- 1.6. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:
 - Записването на учениците в групите става въз основа на заявления, подадени от родителите/настойниците на учениците.
 - Броят на записаните ученици се коригира своевременно при записване или отписване.
 - Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.
 - Отписването се извършва при отпадане или преместване на ученици от училището, или при заявено желание от родителя.
- 1.7. Отсъствия:
 - При отсъствие на ученик от часовете, учителят отразява отсъствие в дневника на групата.
 - За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл.53 и чл.54 от Наредбата за приобщаващо образование:
 - Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:
 - по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
 - поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/ представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
 - до 15 дни в една учебна година с разрешение и заповед на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/, лицето, което полага грижи за детето;
 - до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогическия съвет въз основа на писмено заявление от родителя.
 - Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.
 - В случаите, в които ученикът има регистрирани повече от 20% отсъствия от общия брой часове, извън случаите на отсъствие по уважителни причини, учителят подава информация до Директора, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.
 - В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

2. График (седмично разписание) на часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД)

2.2. Часовете при целодневна организация на учебния ден (ЦОУД) са с продължителността на учебни часове в съответствие с чл.7 т.1 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование:

- в група ЦОУД I и II клас – тридесет и пет минути;
- в група ЦОУД III и IV клас – четиридесет минути;
- в група ЦОУД V, VI и VII клас – четиридесет минути.

2.3. Дневен режим.

№	I – II клас	III – IV клас	V - VII клас	VIII-XII клас
1	8:00 – 8:35	8:00 – 8:40	8:00 – 8:40	8:00 – 8:40
2	9:00 – 9:35	9:00 – 9:40	9:00 – 9:40	9:00 – 9:40
3	9:50 – 10:25	9:50 – 10:30	9:50 – 10:30	9:50 – 10:30
4	10:40 – 11:15	10:40 – 11:20	10:40 – 11:20	10:40 – 11:20
5	11:30 – 12:05	11:30 – 12:10	11:30 – 12:10	11:30 – 12:10
6		12:20 – 13:00	12:20 – 13:00	12:20 – 13:00
7			13:00 – 13:40	13:00 – 13:40
8				13:50 – 14:30
1	12:45 – 13:45 Обяд, Организиран отдых и физическа активност, обяд	13:00 – 14:00 Обяд, организиран отдых и физическа активност, обяд	13:40 – 14:40 Обяд, организиран отдых и физическа активност, обяд	
2	13:45-14:20 самоподготовка	14:00-14:40 самоподготовка	14:40-15:20 самоподготовка	
3	14:30-15:05 самоподготовка	14:50-15:30 самоподготовка	15:30-16:10 самоподготовка	
4	15:05-15:40 Занимания по интереси	15:30-16:10 Занимания по интереси	16:10-16:50 Занимания по интереси	
5	15:40-16:15 Занимания по интереси	16:10-16:50 Занимания по интереси	16:50-17:30 Занимания по интереси	
6	16:15-16:50 отдых и спорт	16:50-17:30 отдых и спорт	17:30-18:10 отдых и спорт	

3. Годишни тематични разпределения.

3.1. Годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време и се утвърждават от директора на училището до 15 септември.

3.2. Учителите на групи в ЦОУД разработват годишно тематично разпределение на дейностите в занимания по интереси, което съдържа следните реквизити:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Дидактически материали	Забележка

3.3. Преструктуриране на темите, включени в годишното тематично разпределение, се извършва в случай на необходимост, като корекциите се нанасят в реквизит „забележка” и се утвърждават от директора на училището.

4. Норми на преподавателска работа.

4.1. Нормата за преподавателска работа на учителите в ЦОУД е 30 /тридесет/ часа.

4.2. В рамките на нормата за **преподавателска работа** лицата, заемащи учителски длъжности в ЦОУД, провеждат дейности в групите, свързани със самоподготовката на учениците, която включва:

- планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;

- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;

- избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;

- обмяна на информация за преподавания учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас.

организиран отход и физическа активност на учениците, който включва:

- организиране на обедното хранене на учениците;

- организиране на отхода и физическата активност на учениците;

- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отхода на учениците;

- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им.

Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование включват:

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 5, ал. 3 от ЗПУО.

Съгласно чл.18.от Наредбата за приобщаващо образование Заниманията по интереси по чл.17, т.1 може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор др.

Консултации с ученици:

- насочване и съдействане за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
- използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците.
- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците;
- индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;
- търсене и прилагане на иновативни техники и методична работа;
- формиране на социални умения у учениците;
- дейности по опазване здравето и живота на учениците.

4.3. Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8- часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности**:

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;
- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в ЦОУД;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦОУД;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

4.4. В случаите, когато има заявено желание от учениците от различни групи при ЦОУД, могат да се организират и водят от един или от няколко възпитатели/учители сборни занимания по интереси с ученици от различни групи. В този случай учениците, които не са включени в сборни занимания по интереси, се насочват за участие към другите групи.

5. Изисквания към дейностите, извършвани в групите за ЦОУД

5.1. Обяд и организиран отпих и физическа активност.

Чрез тези часове се цели разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка. Провеждат се в училищния стол, физкултурните салони, библиотеката, стаите за занимания по интереси и спортните площадки.

5.2. Самоподготовка.

Основните цели:

- допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
- съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
- стимулира любознателността и стремежа към знание;
- усъвършенства уменията за общуване и толерантност.

При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания**:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
- учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написание на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и усъвършенстване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните основни моменти:

- да не се избързва с оказването на помощ от учителя;
- да се помага само толкова, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
- помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества;

5.3. Занимания по интереси.

Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:

- да предотвратят преумората ;
- да развиват и обогатяват детското мислене;
- да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;
- да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден.

Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището. Те могат да включват:

- дидактически игри;
- спортни игри;
- запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти;

- слушане на музикални произведения;
- игри по избор на учениците (домино, шах, лего игри и други);
- изготвяне на подходяща украса за празниците;
- лично творчество.

6. Изисквания към учителите за работа в групите при ЦОУД

6.1. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите при ЦОУД опазват здравето и живота на учениците и съблюдают спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания.

6.2. Учителите при ЦОУД осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия и изпращането с училищните автобуси;

6.3. Учителят при ЦОУД трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

6.4. С оглед повишаване ефективността на самоподготовката учителят в групата поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

6.5. Учителите при ЦОУД осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

6.6. При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата при ЦОУД.

6.7. За да осъществяват ефективно дейностите при целодневното обучение, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:

- организират, направляват и контролират ефективно възпитателно-образователния процес;
- създават позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

Очаквани резултати.

1. Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
2. Развитие на творческите способности на учениците и участие им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
3. Формиране у учениците, обхванати в ЦОУД, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.

Настоящата *Годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден* е приета на заседание на педагогическия съвет по протокол № 20 /10.09.2024 г. и утвърдена със заповед № 967 /13.09.2024 г. на директора.